

องค์ความรู้จากการเสวนาเครือข่ายการจัดการความรู้ระหว่างมหาวิทยาลัย ครั้งที่ 24

หัวข้อ “ตลาดนัด UKM”

ระหว่างวันที่ 29 – 31 มกราคม พ.ศ. 2557

ณ อาคารศูนย์การเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ของสมาชิกเครือข่ายฯ ในการจัดการความรู้ 4 ด้าน คือ การบริหารจัดการ การวิจัย การบริการวิชาการ และการประกันคุณภาพการศึกษา มาเป็นประเด็นหลักในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งสามารถสังเคราะห์องค์ความรู้ที่ได้จากเวทีดังกล่าวได้ดังนี้

คำนิยาม

1.การบริหารจัดการ (Management)

การบริหารจัดการ คือ ชุดของหน้าที่ต่าง ๆ ที่กำหนดทิศทางในการใช้ทรัพยากรทั้งหลายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายขององค์กร (Griffin, 1997) ซึ่งมีกระบวนการบริหารงานที่ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือการคิด (thinking) หรือการวางแผน (planning) การดำเนินงาน (acting) และการประเมินผล (evaluating) (วิรัช วิรัชนิภาวรรณ, 2548)

2. การวิจัย (Research)

การวิจัย หมายถึง กระบวนการค้นคว้าหาความรู้อย่างมีระบบ เพื่อตอบประเด็นที่สงสัย โดยมีระเบียบวิธีอันเป็นที่ยอมรับในศาสตร์แต่ละศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง (คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2540)

3. การบริการวิชาการ (Academic Services)

การบริการวิชาการ คือ กิจกรรมหรือโครงการให้บริการแก่สังคมภายนอกสถาบันการศึกษา หรือเป็นการบริการที่จัดในสถาบันการศึกษาโดยมีบุคคลภายนอกเข้ามาใช้บริการ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2553)

4. การประกันคุณภาพการศึกษา (Quality Assurance)

การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับกำหนดมาตรฐานคุณภาพการศึกษาและกระบวนการตรวจสอบหรือการประเมินตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการศึกษา (Murgatroyd and Morgan, 1994)

ผลการสังเคราะห์และสกัดองค์ความรู้ การเสวนาเครือข่ายจัดการความรู้ระหว่างมหาวิทยาลัย ครั้งที่ 24

ผลจากการเสวนาเครือข่ายจัดการความรู้ระหว่างมหาวิทยาลัย (UKM) ครั้งที่ 24 “ตลาดนัด UKM” ซึ่งมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่สำคัญ 4 ด้านดังกล่าว ซึ่งสกัดความรู้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในแต่ละด้านแล้วนั้น มีประเด็นร่วมที่ส่งเสริมให้การดำเนินงานทั้ง 4 ด้านประสบความสำเร็จ/ขับเคลื่อนไปได้ด้วยดี มีรายละเอียดตามตารางด้านล่าง

กระบวนการ/เครื่องมือ สนับสนุน	ปัจจัยสู่ความสำเร็จ	สัมฤทธิ์ผล
การบริหาร		
1. การบริหารจัดการ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ผู้บริหารให้ความสำคัญและสนับสนุนการดำเนินงานอย่างจริงจัง 2) ระดมสมอง(Brain Storm) จากทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง 3) สร้างความมีส่วนร่วม และกระจายความรับผิดชอบในทุกด้าน 4) สื่อสารอย่างทั่วถึง เพื่อสร้างการรับรู้และความเข้าใจ 5) ผู้บริหารกำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การบริหารจัดการแบบคล่องตัว 2. ผลสรุปความคิดเห็นทุกฝ่าย 3. ได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน 4. บุคลากรรับรู้เข้าใจแนวทางปฏิบัติอย่างทั่วถึง 5. ผลลัพธ์การดำเนินงาน
2. เครือข่าย/การสร้างเชื่อมโยง	<ol style="list-style-type: none"> 1) สร้างเครือข่ายภายใน (CoPs) 2) สร้างเครือข่ายภายนอก (MOU) 3) มีระบบเปิด (Open Approach) เพื่อเปิดกว้างการเรียนรู้ และเชื่อมโยงไปยังเครือข่าย 	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีเครือข่ายภายในมหาวิทยาลัย 2. มีเครือข่ายความร่วมมือภายนอกมหาวิทยาลัย 3. มีองค์ความรู้เปิดกว้างไปสู่สังคมอื่น
3. ระบบสารสนเทศ/ฐานข้อมูล	<ol style="list-style-type: none"> 1) จัดเก็บองค์ความรู้อย่างเป็นระบบสามารถเข้าถึงได้ง่ายและปรับปรุงข้อมูลได้ตลอดเวลา 2) มีระบบสารสนเทศที่สนับสนุนการบริหารจัดการ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีระบบจัดการองค์ความรู้ 2. มีระบบสารสนเทศในการบริหารจัดการ
4. การจัดการความรู้ (KM)	<ol style="list-style-type: none"> 1) พัฒนาความรู้บุคลากร 2) ถ่ายทอดความรู้/แนวปฏิบัติที่ดี 	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีความรู้ในการพัฒนางาน 2. มีการถ่ายทอดความรู้/แนวปฏิบัติที่ดี
การวิจัย		
1. การบริหารจัดการ	<ol style="list-style-type: none"> 1) มีการวางแผนและกำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจนเพื่อติดตามประเมินผล 2) มีงบประมาณที่เพียงพอ 3) มีกฎระเบียบที่เอื้อต่อการวิจัย 4) วางแนวทางการผลิตผลงานวิจัยให้ได้รับการยอมรับระดับชาติและนานาชาติ 	- การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ
2. เครือข่าย/การสร้างเชื่อมโยง	<ol style="list-style-type: none"> 1) บูรณาการงานวิจัยกับพันธกิจด้านอื่นๆ 2) ใช้ชุมชนเป็นฐานการศึกษาในการแก้ไข 	<ol style="list-style-type: none"> 1. งานวิจัยแบบบูรณาการ 2. ชุมชนเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

กระบวนการ/เครื่องมือ สนับสนุน	ปัจจัยสู่ความสำเร็จ	สัมฤทธิ์ผล
	ปัญหาด้วยผลงานวิจัย ชุมชนเกิดการ เรียนรู้และมีความเข้มแข็งและยั่งยืน 3) สร้างความร่วมมือกับทุกฝ่ายรวมถึง ชุมชนในท้องถิ่นในพื้นที่การทำวิจัย	3. เกิดความร่วมมือกับทุกฝ่าย
3. ระบบสารสนเทศ/ฐานข้อมูล	1) มีระบบสารสนเทศในการบริหารจัดการ การวิจัย	- ค้นหาข้อมูลการวิจัยได้ง่าย
4. การจัดการความรู้ (KM)	1) จัดระบบพี่เลี้ยงนักวิจัยรุ่นใหม่ เพื่อให้ คำปรึกษา แนะนำแหล่งทุนข้อมูล สนับสนุนการวิจัย แหล่งตีพิมพ์ 2) ทำงานเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพ	- ระบบพี่เลี้ยงที่เข้มแข็ง - ทีมงานที่มีประสิทธิภาพ
การบริการวิชาการ		
1. การบริหารจัดการ	1) ใช้กระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR) 2) ดำเนินการตามหลัก PDCA เพื่อให้เกิด การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	- กระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วม - มีระบบ PDCA พัฒนางานอย่าง ต่อเนื่อง
2. เครือข่าย/การสร้างเชื่อมโยง	1) การดำเนินงานแบบ PLC (Personal Learning Community) เป็นการพัฒนานำ การวิจัย โดยมองการวิจัยเป็นกระบวนการใน ฐานะเครื่องมือเสริมพลังให้แก่ชุมชน 2) มีการสำรวจความต้องการของชุมชน 3) มีชุมชนเป็นพื้นที่ในการบริการวิชาการ 4) ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการบริการ วิชาการ	- ชุมชนมีส่วนร่วมในการทำงาน วิจัยและ ได้ประโยชน์จากการวิจัย
3. ระบบสารสนเทศ/ฐานข้อมูล	1) มีระบบสารสนเทศในการบริหารจัดการ ด้านการบริการวิชาการ	- มีข้อมูลด้านการบริการวิชาการ
4. การจัดการความรู้ (KM)	1) มีการปฏิบัติการเรียนรู้ร่วมกันระหว่าง นักวิจัยกับชุมชน การประเมินผลโดย ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบงานวิจัย การสร้าง ต้นแบบผลิตภัณฑ์ การทดลองตลาด จากการสัมภาษณ์และสังเกตการณ์ด้วย การผลิตชุดต้นแบบ 2) มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่าง	- เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างนักวิจัยและชุมชน - ได้ผลิตภัณฑ์ตรงตามความ ต้องการ

กระบวนการ/เครื่องมือ สนับสนุน	ปัจจัยสู่ความสำเร็จ	สัมฤทธิ์ผล
	นักวิชาการและผู้รู้ในชุมชน 3) มีการนำองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมา สู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่	
การประกันคุณภาพการศึกษา		
1. การบริหารจัดการ	1) มีกระบวนการวางแผน การดำเนินงาน การติดตามและการประเมินผลที่ชัดเจน 2) พัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการ ประกันคุณภาพ ให้มีประสิทธิภาพ 3) มีการพัฒนารูปแบบการได้มาของข้อมูล การประกันคุณภาพ 4) พัฒนาเครื่องมือ เพื่อการดำเนินการ ประกันคุณภาพอย่างมีประสิทธิภาพ 5) มีการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงาน อย่างต่อเนื่อง 6) มีกรอบมาตรฐานด้านการประกัน คุณภาพจากต้นสังกัด (สกอ.) ที่ชัดเจน 7) ผู้บริหารสนับสนุนการดำเนินการประกัน คุณภาพอย่างจริงจัง มีการนำผลจากการ ประกันคุณภาพมาใช้ปรับปรุงในการ บริหารการศึกษา 8) มีงบประมาณสนับสนุนงานประกัน คุณภาพอย่างเพียงพอ 9) มีระบบและกลไกการประกันคุณภาพ ขององค์กรและหน่วยงานภายในที่ ชัดเจน 10) มีการดำเนินการพัฒนาคุณภาพอย่าง จริงจัง และติดตามอย่างต่อเนื่อง	- ระบบการบริหารจัดการงาน ประกันคุณภาพการศึกษามี ประสิทธิภาพ - มีเครื่องมือในการสนับสนุนการ ดำเนินงาน ประกันคุณภาพ
2. เครือข่าย/การสร้างเชื่อมโยง	1) เกิดเครือข่ายความร่วมมือระหว่าง องค์กรและมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้าน การประกันคุณภาพ	- มีเครือข่ายการประกันคุณภาพ
3. ระบบสารสนเทศ/ฐานข้อมูล	1) พัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการประกัน คุณภาพ เพื่อใช้ในการจัดการข้อมูล	- มีระบบฐานข้อมูลด้านการประกัน คุณภาพ
4. การจัดการความรู้ (KM)	1) ศึกษาทำความเข้าใจข้อมูลเกี่ยวกับการ ดำเนินงานประกันคุณภาพ ให้เข้าใจ อย่างถ่องแท้ 2) ศึกษาดูงานจากองค์กรที่ดำเนินการได้ ดีกว่า เพื่อมาปรับปรุงแก้ไข	- เข้าใจระบบประกันคุณภาพ การศึกษา - พัฒนาการดำเนินงานอย่าง รวดเร็ว